

Příloha A – PŘEPIS ROZHOVORU S RESPONDENTEM Č. 3

Dobrý den, jmenuji se Kateřina Pánková a pracuji jako sociální pracovníce v odlehčovací službě. Jsem studentkou 3. ročníku oboru sociální práce na Univerzitě Hradec Králové a ke své bakalářské práci zpracovávám výzkum týkající se rodinných pečovatelů.

Mým cílem bude zjišťovat, jaký význam mají odlehčovací služby pro rodinné pečovatele, konkrétně se zaměřením na péči o seniory se zdravotním postižením. Proto bych Vás chtěla požádat o zodpovězení otázek v rámci rozhovoru, který nebude trvat déle, než 30 minut. Otázky se týkají odlehčovacích služeb, jejich významu, pro Vás jako pečující, vaší spokojenosti, a Vaší kvality života.

Rozhovor bude anonymní, nebude nahráván na záznamové zařízení, a v jeho průběhu si budu dělat poznámky, abych měla Vaše odpovědi zaznamenané. Všechny závěry plynoucí z mého výzkumu použiji pouze pro účely mé bakalářské práce. Samozřejmě máte právo rozhovor odmítnout.

Předem moc děkuji za odpovědi,

Pánková Kateřina

ROZHOVOR

TO1 Co pro Vás znamená možnost využití odlehčovacích služeb?

R3: „Obrovskou úlevu, manžel je 14 let po autonehodě, při níž utrpěla „pouze“ hlava – samozřejmě měl i jiná zranění, ale hlava je hlava! Zpočátku jsem to viděla, možná spíš chtěla vidět optimisticky a s pomocí jeho sourozenců, našich dcer a mé matky jsme pečovali, pomáhali, prostě se starali ve všech jeho potřebách. Já jsem mohla ještě rok chodit do práce, než jsem měla možnost odejít do důchodu.“

„Ale hlavně jsem vůbec o něčem takovém, jako je odlehčovací služba ani nevěděla!“

TO2 Splnila odlehčovací služba vaše očekávání?

R3: „Sto procentně splnila!“

TO3 Jaký důvod jste měl/a k využití odlehčovací služby?

R3: „Tak to trvalo 13 let, ale manželův stav se trvale horšil, začal z ničeho nic padat, třeba přestal i chodit, a to už nebylo na hlídání dcerami. Nakonec i já jsem byla bezradná.“

„Po jedné jeho hospitalizaci v nemocnici jsem pátrala po možnostech, jak to řešit. Nechtěla jsem ho dát do ústavu, ale v podstatě jsem se nic moc nedozvěděla. Tak jsem v centru invalidů v Chrudimi dostala informaci o odlehčovací službě na jakoukoli potřebnou dobu a to okamžitě rozhodlo! Bylo tady něco, nebo někdo, kdo tuto situaci chápe, není možné zvládnout všechno po 24 hodin 7 dní v týdnu.“

TO4 Jaké máte předchozí zkušenosti s využitím odlehčovací služby?

R3: „Před prvním pobytem v Domově Simeon jsem vůbec žádnou zkušenost neměla. A přiznám se, že jsem z toho měla obrovský strach. Bylo to vůbec prvně, co byl manžel mimo domov vlastní, nebo našich dětí. Neuměla jsem si představit nejen reakci jeho – on dokáže být „protivný“. Ale co na to druhá strana? No, prostě jsem obavy měla, ale už první dojem všechny obavy odboural.“

TO5 Co Vám to přineslo? (psychická stránka, fyzická stránka, sociální vztahy v rodině či s opečovávaným, syndrom vyhoření, práce)

R3: „Poprvé jsme využili odlehčovací službu na týden – abychom viděli oboustranné reakce, ale k mému překvapení měl možnost si pobyt v blízké době zopakovat a vůbec nebyl proti. A i ten jeden týden na zkoušku mě velmi pozdravil. Do té doby jsem měla výčitky, obavy, prostě jsem o něj měla strach.“

„Ulevilo se mně nejen psychicky, ale i fyzicky, najednou jsem měla víc času na sebe, práci na zahrádce, vnoučata, turistiku. Nebyla jsem „uvázaná“ a veškerý čas už nesměroval jen k uspokojení potřeb toho jednoho člověka. Byla jsem často nervózní, podrážděná, bez energie.“

„Jsem moc ráda, že jsem překonala obavy a využila této možnosti, ale hlavní bylo, že jsem se o ní vůbec dozvěděla!“

„Dnes mám pobyt naplánovaný na půl roku dopředu, já si na dobu jeho pobytu naplánuju třeba malování bytu, nebo i týdenní lázeňský relax, nebo o prázdninách pobyt s vnoučaty. Moc mi to pomáhá.“

TO6 Jak jste vnímali pobyt Vašeho blízkého v odlehčovací službě?

R3: *„Jak už jsem říkala, moje první reakce byly rozporuplné – strach, jak to přijme on a nedá se nic dělat. Ale i jaká péče bude a jestli odlehčovačka bude vědět a umět jako já…….“*

„13 let je 13 let! Dnes už se mi to nechce ani věřit, nejen, že je to tak dlouho, ale že jsem to tak dlouho vydržela. Tak moc se mi ulevilo! Myslím, že je velmi důležité i jen vědět, že existuje tato možnost.“

„Také dcery byly nadšené, sice jezdily, pomáhaly, jak se dalo, ale tato možnost i je uklidnila. Viděly, že už na to nejsem sama (obě bydlí i pracují v Praze, mají děti), že v případě potřeby je tato služba na blízku.“

TO7 Co jste při pobytu blízkého v odlehčovací službě vnímali jako pozitivní?

R3: *„Prostředí se mi moc líbí, není to obrovský kolos, spíš takové rodinné prostředí s ochotným a milým personálem. Pozitivně vnímám i to, že se mi po něm pak stýská a přes všechny jeho „nectnosti“ se na něj těším. Můžu mu zavolat, ale jsem ve spojení i s personálem. Vždy jsou ochotní, vyslechnout moje obavy a zodpovědět otázky, v případě potřeby zavolají i oni. A jejich přístup ke klientům je obdivuhodný. Já bych to dělat nemohla, ten jeden můj doma mě po desáté stejné otázce dováděl k šílenství!“*

TO8 Co jste při pobytu blízkého v odlehčovací službě vnímali jako negativní?

R3: *„Negativního nevidím nic. Zatím. A neumím si představit, že by něco negativního přišlo.“*

Příloha B - ZÁKLADNÍ ČINNOSTI PŘI POSKYTOVÁNÍ ODLEHČOVACÍCH SLUŽEB

§ 10

Odlehčovací služby

(1) Základní činnosti při poskytování odlehčovacích služeb se zajišťují v rozsahu těchto úkonů:

a) pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu:

- 1. pomoc a podpora při podávání jídla a pití,*
- 2. pomoc při oblékání a svlékání včetně speciálních pomůcek,*
- 3. pomoc při přesunu na lůžko nebo vozík,*
- 4. pomoc při prostorové orientaci, samostatném pohybu ve vnitřním i vnějším prostoru,*

b) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu:

- 1. pomoc při úkonech osobní hygieny,*
- 2. pomoc při základní péči o vlasy a nehty,*
- 3. pomoc při použití WC,*

c) poskytnutí stravy nebo pomoc při zajištění stravy:

- 1. zajištění stravy přiměřené době poskytování služby a odpovídající věku, zásadám racionální výživy a potřebám dietního stravování,*
- 2. pomoc při přípravě stravy přiměřené době poskytování služby,*

d) poskytnutí ubytování, jde-li o pobytovou formu služby:

- 1. ubytování,*
- 2. úklid, praní a drobné opravy ložního a osobního prádla a ošacení, žehlení,*

e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím:

1. doprovázení do školy, školského zařízení, k lékaři, do zaměstnání, na zájmové a volnočasové aktivity, na orgány veřejné moci, instituce poskytující veřejné služby a jiné navazující sociální služby a doprovázení zpět,

2. pomoc při obnovení nebo upevnění kontaktu s rodinou a pomoc a podpora při dalších aktivitách podporujících sociální začleňování osob,

f) sociálně terapeutické činnosti:

socioterapeutické činnosti, jejichž poskytování vede k rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností podporujících sociální začleňování osob,

g) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí:

1. pomoc při komunikaci vedoucí k uplatňování práv a oprávněných zájmů,

2. pomoc při vyřizování běžných záležitostí,

h) výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti:

1. nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností a dovedností,

2. podpora při zajištění chodu domácnosti.

(2) Maximální výše úhrady za poskytování odlehčovacích služeb činí

a) 130 Kč za hodinu, podle skutečně spotřebovaného času nezbytného k zajištění úkonů, za úkony uvedené v odstavci 1 písm. a), b), písm. c) bodě 2, písm. e) až h); pokud poskytování těchto úkonů, včetně času nezbytného k jejich zajištění, netrvá celou hodinu, výše úhrady se poměrně krátí,

b) za úkon uvedený v odstavci 1 písm. c) bodě 1

1. 170 Kč denně za celodenní stravu v rozsahu minimálně 3 hlavních jídel,

2. 75 Kč za oběd,

včetně provozních nákladů souvisejících s přípravou stravy,

c) 210 Kč denně celkem za úkony uvedené v odstavci 1 písm. d), včetně provozních nákladů souvisejících s poskytnutím ubytování. (Vyhláška č. 505/2006 Sb. §10)